

TYGODNIK
INFORMAC.
FINANSOWO-
GIEŁDOWY

WARUNKI
PRENUMERATY:
W WARSZAWIE
I NA PROWINCJI
ROZCZNIEM ZŁ. 20.—
PÓŁROCZNIEM ZŁ. 10.—
KWARTALNIE ZŁ. 5.—
MIESIĘCZNIE
ZŁ. 1,80. ZAGRANICĄ
ROZCZNIEM ZŁ. 24.—
NUMER POJE-
DYN CZY 50 GR.

G A Z E T A GIEŁDOWA I LOSOWAŃ

WYCHODZI
W SOBOTĘ
KAŻDEGO
TYGODNIA

C E N A
OGŁOSZEŃ:
STRONA ZŁ. 400.—
½ STRONY ZŁ. 200.—
¼ STRONY ZŁ. 150.—
⅓ STRONY ZŁ. 75.—
C Y F R O W E
T A B E L E O 50
PROCENT DROŻEJ

REDAKCJA: ULICA ŚNIADECKICH NR. 9, TELEFON 8-38-19. REDAKTOR PRZYJMUJE WE WTORKI I PIĄTKI OD GODZ. 5 — 6. ADMINISTRACJA: W DOMU BANKOWYM ZJEDNOCZONYCH BANKOWCÓW ANTONI PAWLIKOWSKI I S-KA W WARSZAWIE, ULICA MAZOWIECKA NR. 1, TELEFON 220-70. — KONTO P. K. O. NR. 27111

UPRASZAMY UPRZEJMIE O UREGULOWANIE NALEŻNOŚCI ZA PRENUMERATĘ

O reformę polskich giełd pieniężnych

I.

P. Stanley Philipson, który już niejednokrotnie zabierał głos w prasie stołecznej w sprawach aktualnych, zamieścił w Kurjerze Porannym (Nr. 208 z dnia 29 lipca r. b.) artykuł p. t.: „Nasze giełdy pieniężne wymagają reformy“.

W antykule tym autor domaga się zreformowania giełd polskich i wysuwa szereg postulatów, które uważa, że należałoby uwzględnić, by aparat giełdowy mógł normalnie funkcjonować.

Kwestje, które p. Philipson poruszył, wymagają jednak bliższego omówienia, wobec tego pozwolimy sobie w kolejnym porządku je wyjaśnić.

Na wstępie autor stawia zarzut giełdom pieniężnym polskim, iż w cedułach giełdowych brak rubryki „pieniądze na giełdzie“, przeto *giełdy polskie nie spełniają głównej funkcji każdej giełdy „pieniężnej“: nie regulują popytu i podaży gotówkowej.*

Na temat ten autor pisze dalej:

„Co robi u nas kupiec czy przemysłowiec, gdy chce spieniężyć dobre weksle? Udaje się z nimi do banku. Bank stwierdza, czy ma wolne redyskonto w Banku Polskim, następnie, czy nie będzie potrzebne dla któregoś ze stałych klientów i wówczas przyjmuje weksle do dyskonta, lub nie. Co robi posiadacz weksła, gdy bank go nie zdyskontował? Udaje się do prywatnych dyskontów i tam uzyskuje gotówkę za lichwiarski procent. Zagranicą w takim wypadku, bank sprawdza, czy weksel jest rzeczywiście dobry, poczem przyjmuje go do ulokowania na giełdzie. O kupnie i sprzedaży takich weksli informuje naczelną rubryka w cedułach giełdowych.

U nas niestety operacje te zostały wyeliminowane z obrotów giełdowych, choć zaniedbanie to odbija się ujemnie na całym naszym życiu gospodarczym. Mamy wielu kapitalistów średnich i drobniejszych, którzy dosłownie nie wiedzą

jak ulokować gotówkę. Kasy oszczędności nie każdemu odpowiadają. Każdy kto spotykał się z temi sferami wie, że wielu z tych ciuďaczy chętnieby ulokowali swą gotówkę w wekslach, jednakże boi się dokonywać tej operacji na własną rękę. Co innego weksel kupiony na giełdzie. Już sam fakt dopuszczenia danego weksła na giełdę, daje mu niejako oficjalną markę pewności“.

Wprowadzenie do ceduły giełdowej rubryki „weksle“ nie napotykałoby żadnych przeszkód formalnych, gdyż w obowiązującym obecnie statucie giełdy stołecznej pomiędzy obiektami, mogącymi być dopuszczonymi do obrotów i notowań giełdowych, najwyraźniej figurują **weksle** (§ 2).

Argumenty p. Philipsona są zupełnie jasne, wobec czego winny być uwzględnione przez władze giełdowe.

Przed wojną transakcje weksłami były zawierane za pośrednictwem maklerów przysięgłych, więc dlaczego obecnie są wyeliminowane z obrotów giełdowych jest rzeczą niezrozumiałą. Niewątpliwie władze giełdowe chętnieby wprowadziły rubrykę „weksle“, lecz, o ile nam wiadomo, nikt z członków giełdy podobnego żądania nie wysunął, więc więc ponoszą sami kontrahenci. Zresztą nawet bez zaprowadzenia takiej rubryki, transakcje dyskontowe mogłyby być dotychczas bez przeszkód dokonywane.

Następnie p. Philipson stawia zarzut giełdom, dlaczego nie wprowadza się akcji na giełdę, a nawet, gdy się wprowadza, to jej się nie notuje przez szereg lat.

Według wyliczenia autora w Polsce istnieje 1800 spółek akcyjnych, z których zaledwie 140 jest wprowadzonych na 5 giełdach. Dla ścisłości sprostować należy, iż na giełdach polskich urzędowemu notowaniu podlega nie 140 lecz tylko 90 akcyj. Z pośród tych akcyj 31 notuje się jednocześnie na kilku giełdach.

Autor dowodzi, iż, jeżeli są słuszne przyczyny do niedopuszczenia niektórych akcyj do urzędowych notowań, to znakomita natomiast większość do notowań tych się nadaje.

Jest to twierdzenie zupełnie słuszne. Bywają często takie fakty, iż reflektant na pewne akcje, u nas niemożliwe daje bankowi zlecenie na kupno i w tym celu bank musi akcje te sprowadzić z zagranicy.

Wprawdzie dotyczy to tych akcyj, gdzie zagranica ma, w przedsiębiorstwie większość, jednakowoż jest to rzeczą wprost śmieszna, żeby akcyj polskich nie można było w kraju nabyć. To też zastosowanie przymusu do wprowadzenia na giełdę wszystkich spółek akcyjnych, istniejących conajmniej dwa lata i na trwałych podstawach, jest nieodzowną koniecznością.

„Pomogłoby to — wedle słów autora — w wybitny sposób przezwyciężyć kryzys zaufania do akcyj i banków“.

Następnie autor zastanawia się nad rzeczywistą działalnością giełd pieniężnych polskich t. j. w Warszawie, Łodzi, Poznaniu, Krakowie i Lwowie i dochodzi do wniosku, iż główną tych giełd czynnością jest handel dewizami, co z punktu widzenia interesu gospodarczego kraju jest funkcją najmniej pożądaną giełd, bo funkcją czysto spekulacyjną. Z dalszych wywodów autora wynika, iż należałoby cztery zamiejscowe giełdy, jako zbędne, skasować.

Z powyższymi wywodami autora trudno się zgodzić. Nie sposób nazwać spekulację kupno-sprzedaż dewiz. Jeżeli przemysłowiec lub kupiec sprowadza towary z zagranicy, więc musi za towary zapłacić w walucie kraju, z którego je sprowadził. Żeby waluty te otrzymać, musi kupić czek lub wpłatę. Jeżeli odwrotnie znów ktoś eksportuje towary, więc należność w większości wypadkach otrzymuje w dewizach zagranicznych, które musi spieniężyć.

Jeżeliby, jak zapewne przy puszcza autor, obrót dewizami i walutami zagranicznymi, miał koncentrować się wyłącznie w Banku Polskim, to banki polskie zmuszone byłyby zamknąć swe podwoje, gdyż z tego działu, a zwłaszcza w dobie przeżywanego kryzysu, gdy operacje dyskontowe silną rzeczy się kurczą, najczęściej czerpią zysków. Taki eksperyment nie byłby wcale do pomysłenia, tamowałyby bowiem rozwój życia naszego gospodarczego.

Również nierealny jest projekt zamknięcia giełd zamiejscowych. Każda z tych giełd (z wyjątkiem zupełnie nieruchliwej giełdy lwowskiej) notuje z danej dzielnicy papiery wartościowe, które na innej giełdzie bardzo często nie są zupełnie znane. Dlatego więc skoncentrowanie wszelkich operacyj na jednej giełdzie warszawskiej jest rzeczą zupełnie niemożliwą. Weźmy np. taki fakt. Klient z Poznania pragnie nabyć listy zastawne żytnie Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego. Musi w tym celu dać listowne bez braku d a shrđł emfwy ąbg lub telegraficzne zlecenie osobiście lub za pośrednictwem banku poznańskiego bankowi warszawskiemu, który, wobec braku listów tych na rynku warszawskim, zmuszony jest zakupić w Poznaniu.

Transakcja taka wymaga kilku dni czasu a oprócz tego klient zmuszony byłby zapłacić podwójną prowizję (w Warszawie i Poznaniu) a niekiedy różnicę kursową, gdy bez trudu, straty czasu i zbytecznych kosztów mógłby transakcję taką załatwić na miejscu. Takich przykładów można naliczyć dużo, a gdy kryzys minie lub nawet przyjmie łagodniejszą formę, czy jest do pomysłenia, aby jedna giełda warszawska mogła obsługiwać kraj o przeszło trzydziestomiljonowej ludności, kraj, gdzie w każdej dzielnicy są inne zwyczaje, z czym należy się liczyć.

Na temat dalszych wywodów autora uwagi nasze zamieścimy w następnym numerze.

Giełda pieniężna w Warszawie

(Lipiec 1933 r.).

Jak widać z wykazu statystycznego biura Giełdy Pieniężnej w Warszawie, obroty ogólne w lipcu wzrosły w stosunku do czerwcowych o blisko 24%. Fakt ten zasługuje na szczególną uwagę z tego względu, iż w czasie feryj letnich bywa przeważnie zanik obrotów, tak na krajowych, jak i zagranicznych giełdach.

Wzrost obrotów nastąpił we wszystkich działach t. j. w dziedzinie dewiz, papierów procentowych oraz akcyj.

Również za objaw dodatni uważać należy fakt, że wszystkie papiery wartościowe doznały poprawy, jak zresztą świadczą urzędowe notowania w codziennych biuletynach giełdowych.

Z przebiegu codziennych obrad giełdowych można odnieść wrażenie, iż część zakupywanych papierów lokacyjnych w lipcu była w celach lokacyjnych, gdyż ze strony publiczności prywatnej napływały do instytucji bankowych zlecenia na kupno.

Drugie więc półroczje r. b. rozpoczyna giełda pod znakiem ogólnej poprawy.

W lipcu zawarto 3416 (2679) transakcyj na sumę zł. 53.623.281 (43.392.363).

W poszczególnych działach obroty były następujące:

Dewizy — zł. 47.263.543 (38.914.928).

Papiery procentowe — zł. 5.561.427 (3.918.915). Z powyższej sumy na państwowe przypada zł. 3.615.456 (2.144.837), na prywatne — zł. 1.945.971 (1.774.078).

Akcje — zł. 798.311 (558.520).

Uwaga. Cyfry w nawiasach dotyczą danych w miesiącu czerwcu.

W dziale dewiz przedmiotem obrotów giełdowych było 12 gatunków, z których pierwsze miejsce, jak zwykle, zajęły dewizy francuskie, następnie Stan. Zjednoczonych, angielskie, szwajcarskie, holenderskie, belgijskie, włoskie, czechosłowackie, gdańskie, szwedzkie, duńskie i norweskie.

Dla ścisłości zaznaczyć należy, iż dewizy francuskie stanowiły kwadrant obrotów ogólnych dewizami, bo aż 44%.

W dziale papierów państwo-

wych obrót pożyczkami państwowymi stanowił zł. 3.615.456. Z sumy powyższej największe pozycje stanowiły: 7% Poż. Stabilizacyjna (zł. 1.559.599), 5% Poż. Konwersyjna (zł. 974.233) oraz pożyczki premjowe (zł. 739.791). Obroty listami zastawnymi i obligacjami banków państwowych sięgały zł. 455.118, z których na Państwowy Bank Rolny przypada zł. 122.306, na Bank Gospodarstwa Krajowego — zł. 332.812.

Obroty listami zastawnymi Tow. Kred. Przem. Polskiego, emitowanymi w walucie angielskiej, gwarantowanymi przez Skarb Państwa, znacznie wzrosły, gdy bowiem w czerwcu r. b. obrót wyniósł 7% — zł. 3028 i 8% — zł. 13335, w lipcu 7% — zł. 14263 i 8% — zł. 120.179.

Z prywatnych papierów lokacyjnych obrót listami zastawnymi Tow. Kred. Ziemińskiego wyniósł zł. 366.955. Z sumy powyższej na 4½% przypada zł. 260.093, na 7% (dolarowe) zł. 96.905, na pozostałe t. j. 4% i 8% przypada reszta.

Z listów zastawnych towarzystw kredytowych miejskich pierwsze miejsce zajęły 8% L. Z. m. Warszawy (zł. 535.837), drugie — 5% L. Z. m. Warszawy (zł. 60.001), 10% L. Z. m. Siedlec (zł. 40.259), 10% L. Z. m. Radomia (zł. 39.552), 10% L. Z. m. Lublina (zł. 13.300), 8% L. Z. m. Piotrkowa (zł. 12.668). Ogólny obrót list. zast. towarzystw kredytowych miejskich wyniósł zł. 918.457. Mniejsze pozycje dotyczą 8% List. Zast. m. Częstochowy, m. Kalisza, m. Lublina oraz niektórych 5% list. zast. prowincjonalnych towarzystw. Wreszcie wzrosły obroty obligacjami m. Warszawy do sumy zł. 70.999, gdy w czerwcu r. b. stanowiły zł. 52.804.

W dziale papierów dywidendowych, zgodnie z dotychczasową tradycją, największy udział w obrotach w tym dziale przyjmowały akcje Banku Polskiego, gdyż przeszło 50%, co stanowi zł. 403.888. Drugie miejsce zajęły Starachowice (zł. 168.590), trzecie — Lilpopy (zł. 143.621), następnie, Haberbusch, Warsz. Tow. Fabr. Cukru i Modrzejów. Pozostałymi akcjami obroty były nad wyraz skromne.

Bank Akceptacyjny Spółka Akcyjna

W dniu 24 maja r. b. został zatwierdzony przez Ministrów Skarbu i Przemysłu i Handlu statut Banku Akceptacyjnego (Monitor Polski Nr. 177 z dnia 4 sierpnia r. b.). Założycielami banku są: Skarb Państwa, Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego i Państwowy Bank Rolny.

Siedzibą Banku jest m. st. Warszawa.

Działalność banku rozpościera się na Państwo Polskie i zagranicę. Bank nie ma prawa otwierania Oddziałów.

Kapitał zakładowy wynosi zł. 12.500.000, wniesionych w całości w gotówce i podzielonych na 125.000 akcji na okaziciela po zł. 100 wart. nom.

W zakres czynności banku wchodzi:

1) udzielanie kredytu akceptacyjnego w drodze akceptowania weksli ciągionych lub wystawia-

nia weksli własnych i dostarczania ich kredytobiorcom;

2) wykonywanie czynności, poruczonych przez Ministra Skarbu w zakresie pomocy Skarbu Państwa, przewidzianej w części I ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o ułatwieniach dla instytucji kredytowych, przysługujących dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych;

3) przyjmowanie zakładów Skarbu Państwa, instytucji publicznych i kredytowych;

4) dokonywanie wszelkich zwykłych operacji bankowych, potrzebnych dla spełniania zadań banku oraz zarządzania jego kapitałami własnymi.

Suma ogólna zobowiązań banku z tytułu wszelkiego rodzaju operacji, podejmowanych przez bank, nie może przenosić dwudziestokrotnej sumy kapitałów własnych banku (zakładowego i rezerwowych).

Władzami banku są: walne zgromadzenie akcjonariuszów, Rada banku, Komisja rewizyjna oraz Dyrekcja (Zarząd).

Walne zgromadzenie jest ważne, o ile jest na niem reprezentowane przynajmniej 30% kapitału zakładowego. Jeżeli zgromadzenie nie dojdzie do skutku z powodu braku powyższego quorum, to następne zgromadzenie będzie ważne bez względu na wysokość reprezentowanego kapitału zakładowego.

Każda akcja daje prawo do jednego głosu.

Stały nadzór nad operacjami Banku wykonywa Komisarz Rządowy, mianowany przez Ministra

Skarbu. Zakres czynności Komisarza Rządowego określać będzie instrukcja Ministra Skarbu.

Z czystego zysku rocznego, jaki się okaże po potrąceniu wszelkich wydatków i odpisów na straty, odlicza się 25% na kapitał zapasowy. Podziału pozostałości dokonywa walne zgromadzenie.

Skarb Państwa objął porękę za 30% ogólnej sumy zobowiązań banku, ustalonych w bilansie likwidacyjnym banku, sporządzonym według stanu dnia, w którym powzięta będzie uchwała o likwidacji. Ogólna odpowiedzialność Skarbu Państwa z tytułu tej poręki nie może jednak przekroczyć zł. 75.000.000.

Towarzystwo Kredytowe m. Warszawy

Zgodnie z uchwałą, zapadłą 27 kwietnia r. b. na ogólnym zebraniu reprezentantów Tow. Kred. m. Warszawy, z powodu wygaśnięcia mandatów dotychczasowych, we wrześniu r. b. mają odbyć się wybory pełnomocników na nową trzyletnią kadencję.

W wyborach przyjmują udział stowarzyszeni t. j. właściciele nieruchomości, obciążonych pożyczkami Tow. Kred. m. Warszawy.

Stowarzyszeni mają wybrać 210 pełnomocników po 70 z każdej kurji.

Wedle Ustawy Towarzystwa osoby płci męskiej mogą uczestniczyć w zebraniach tylko osobiście, natomiast płci żeńskiej mogą przelać swój głos na osoby spokrewnione t. j. na ojców, mężów, synów, braci rodzonych i zięciów. W pełnomocnictwie wskazać należy w jakim pokrewieństwie pozostaje pełnomocnik względem właściciela nieruchomości. W zastępstwie osób, pozostających pod opieką lub kuratelą, uczestniczyć mogą w zebraniach z prawem głosu ich prawni zastępcy lub kuratorowie. Współwłaściciele jednej nieruchomości, spółki akcyjne lub też inne spółki, gminy, wszelkiego rodzaju instytucje społeczne i t. p. uczestniczą w zebraniach przez upoważnionego do tego celu ich przedstawiciela. Nikt z uczestników zebrania nie może mieć więcej, niż jeden głos, choćby posiadał kilka nieruchomości.

Zebranie pełnomocników jest najwyższą instancją, gdyż decyduje o wszystkich sprawach oraz wybiera władze Towarzystwa, t. j. komitet nadzorczy oraz dyrekcję.

Wyborcy dzielą się na trzy kategorie, w zależności od wysokości pożyczek, które są obciążone ich nieruchomości.

Do **pierwszej** kategorii czyli koła wyborczego należą stowarzyszeni, których pożyczki Towarzystwa, razem wzięte, stanowią trzecią część ogółu pożyczek.

Do **drugiej** — stowarzyszeni, posiadający drugą trzecią część ogółu pożyczek.

Do **trzeciej** — wszyscy pozostałi stowarzyszeni.

Wybory odbędą się w gmachu Towarzystwa w następujących terminach: **pierwszego** koła wyborczego w dniu 12 września r. b., **drugiego** — w dniu 19 września r. b., **trzeciego** — w dniu 26 września r. b. o godz. 18.

Termin zebrania wyborczego dla miast prowincjonalnych oraz miejscowości podmiejskich wyznaczony został na 26 września 1933 r. o godz. 12 w południe.

Przepisy, dotyczące wyborów

pełnomocników zostały ułożone i zatwierdzone w dniu 30 maja r. b. przez połączone władze (Komitet Nadzorczy i Dyrekcję) Towarzystwa. Przepisy te obejmują sposób układania list stowarzyszonych i osób zleconych na pełnomocników, porządek i termin odbywania wyborów.

Dyrekcja Towarzystwa sporządziła specjalne deklaracje, na których stowarzyszeni mogą podać kandydatów na pełnomocników. Na deklaracji winno być podane imię, nazwisko, zajęcie tylko jednego kandydata oraz numer hipoteczny należącej do niego nieruchomości. Deklaracja winna być podpisana imieniem i nazwiskiem stowarzyszonego z podaniem zajęcia oraz wymienieniem numeru hipotecznego nieruchomości, której jest właścicielem. Te same dane winny wymienić osoby, działające z upoważnienia.

Listy osób, mających prawo uczestniczenia w wyborach, pochwycywszy od dnia dzisiejszego będą do przejrzenia w Dyrekcji codziennie, z wyjątkiem świąt i niedziel od godz. 10 do 14.

Wyborcy mają prawo wnieść do Komitetu Nadzorczeego zażalenie swoje na piśmie do dnia 27 b. m.

Karty wstępu na zebrania wyborcze wydawane będą w biurze Dyrekcji od godz. 10 do 14:

dla I koła 8, 9 i 11 września r. b.,

dla II koła 15, 16 i 18 września r. b.,

dla III koła 22, 23 i 25 września r. b.

Zebranie będzie prawomocne bez względu na liczbę przybyłych na nie osób.

Według sporządzonych list do I koła należy 232 osoby, do II — 558 i do III — 2.726.

Do **pierwszego** koła należą stowarzyszeni, których pożyczka wynosi zł. 175.700 lub wyższa, do **drugiego** — zł. 75.600 do 175.600 i do **trzeciego** — zł. 100 do zł. 75.000.

Według dotychczasowych obliczeń w wyborach obecnych może przyjąć udział 60% ogółu stowarzyszonych, gdyż, zgodnie z obowiązującą ustawą, w wyborach nie mogą przyjmować udziału właściciele tych nieruchomości, którzy zalegają z opłatą rat półrocznych, z wyjątkiem bieżącej, t. j. lipcowej. Nie jest jednak wykluczone, iż procent ten się zwiększy, gdyż należności za zaległe raty codziennie wpływają.

Wreszcie zaznaczyć należy, iż na porządku dziennym zebrania wyborczych nie mogą figurować żadne sprawy, oprócz wyboru pełnomocników.

Zmiana w statucie (ustawie) Tow. Kred. m. Częstochowy

W Nr. 60 z dnia 4 b. m. Dziennika Ustaw Rz. Pol. zostało ogłoszone rozporządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości z dnia 14 lipca r. b., wprowadzające zmianę w Statucie (ustawie) Tow. Kred. m. Częstochowy.

Zmiana ta polega na uzupełnieniu § 17 następującym ustępem końcowym:

„Część raty, przewidziana na umorzenie pożyczki, może być w całości spłacona listami zastawnymi Towarzystwa, odpowiedniego oprocentowania i serji, według nominalnej wartości, o ile należąca część amortyzacyjna raty będzie wpłacona w ciągu 6-ciu tygodni od dnia płatności raty, przyczem kilku stowarzyszonym przysługuje prawo zapłaty części raty amortyzacyjnej wspólnie listami zastawnymi”.

Ten ostatni ustęp, mocą którego właściciele nieruchomości mogą przy spłacie pożyczki listami zastawnymi łączyć się i złożyć jeden większy zamiast kilku lub więcej drobnych odcinków, jest innowacją bardzo pożądaną ze względu na interes dłużników. Jest powszechnie wiadomo, iż handlem drobnymi odcinkami zajmują się pokątni handlarze, którzy niemilośnie wyzyskują reflektantów właśnie na te

drobne odcinki. To też za niektóre odcinki każą sobie płacić przeszło 90% wartości nominalnej, gdy kurs giełdowy grubszych odcinków waha się, w zależności od terenu, na jakim prosperuje dane towarzystwo, od trzydziestu kilku do czterdziestu kilku procent wart. nominal. Wprowadzenie taka wspólna spłata następczo pewne trudności, gdyż dotychczas każdy numer odcinku, przeznaczony na spłatę, musiał być ujawniony w księdze wieczystej, jednak, jak zresztą widać z tekstu tego rozporządzenia, trudności takie można pokonać.

W praktyce może się zdarzyć, iż trzech właścicieli nieruchomości ma do spłacenia łącznie zł. 1000 w listach zastawnych. Dwóch z pośród nich ma do spłacenia po zł. 400 i jeden 200. Znaleźć dziesięć setek jest dosyć trudno, a w najlepszym razie trzeba, jak wyżej podano, zapłacić wysoką cenę. Łatwo więc zrozumieć, jaką dogodność stanowi, że zamiast 10 setek można będzie złożyć na opłatę jedną sztukę na zł. 1000.

Byłoby nader pożądaną, aby i inne towarzystwa kredytowe, wzorem Tow. kred. m. Częstochowy, poczyniły starania u odpowiednich władz celem wprowadzenia do ich statutów takich zmian.

Rozporządzenie Ministra Skarbu

z dnia 7 lipca 1933 r.

w sprawie zwolnienia od opłat stemplowych pism, wiążących się z działalnością Banku Akceptacyjnego.

§ 1. Wolne są od opłat stemplowych:

1) pisma, stwierdzające układy, wymienione w art. 1 ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o ułatwieniach dla instytucji kredytowych, przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych.

2) weksle, wystawione lub akceptowane przez Bank Akceptacyjny,

3) Oblig. stwierdzające zobowiązanie dłużne wobec Banku Akceptacyjnego, oraz pisma, stwierdzające ustanowienie zastawu lub hipoteki celem zabezpieczenia wierzytelności, stwierdzonej takim obligiem,

4) pisma, stwierdzające cesję wierzytelności na rzecz Banku Akceptacyjnego.

Rozłożenie na raty daniny majątkowej

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 13 lipca 1933 r. w sprawie obliczenia i poboru nadzwyczajnej daniny majątkowej w 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 402) ustaliło termin płatności daniny dla drugiej grupy kontyngentowej na dzień 31 sierpnia b. r. Ustalenie płatności daniny w jednym terminie i to w okresie sezonowego zmniejszenia się obrotów handlowych i odczuwanego na skutek tego braku płynnych środków płatniczych stano-

wi zwłaszcza przy większych sumach, poważną przeszkodę do terminowego uiszczenia daniny.

Wobec powyższego Izba Przemysłowo-Handlowa w Warszawie zwróciła się do Ministerstwa Skarbu o rozłożenie na dwie raty nadzwyczajnej daniny majątkowej, a mianowicie do końca sierpnia i do końca października b. r. tym płatnikom, od których należą kwota daniny przekracza 1.000 zł.

Z ruchu wydawniczego

„Bank“ miesięcznik poświęcony bankowości i zagadnieniom finansowym. Warszawa, lipiec 1933. Rok wydawniczy I Nr. 6. Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, ul. Nowy Świat 7 m. 39.

Na treść tego numeru składają się następujące artykuły: Zmiany strukturalne w bankowości w Polsce — Wacław Konderski; Kryzys i sanacja bankowości austriackiej — Michał Kluc; Pół

wieku pracy bankowej dla gospodarstwa krajowego — M. Kl.; Działalność Państwowego Banku Rolnego w r. 1932; Bilans jako podstawa udzielenia kredytu (ciąg dalszy) — L. Razowski.

Pozatem zeszyt zawiera omówienie zagadnień bieżących, przegląd ustawodawstwa i orzecznictwa, przegląd konjunktury, bogatą kronikę krajową i zagraniczną, przegląd piśmiennictwa i statystykę.

GIEŁDY

Warszawa.

(4.VIII — 10.VIII).

W okresie sprawozdawczym nie godnego większej uwagi na giełdzie warszawskiej nie zaszło. Naogół daje się zauważyć pewne uspokojenie z powodu niezmiernych wahań kursowych waluty Stan. Zjednoczonych, która w każdym razie była droższa, niż w końcu okresu poprzedniego. Transakcje dolarami, o charakterze spekulacyjnym, rzadko były zawierane, gdyż wyzyskanie różnicy kursowej było trudniejsze, niż w okresie ustawicznego obniżania się kursu dolara.

Na rynku papierów wartościowych nastroj był dość mocny, lecz obroty, z powodu feryj letnich, gdy uczestnicy zgrupowania giełdowego nie są w komplecie, nie mogły przybrać większych rozmiarów. Zaobserwować się dawała często przewaga popytu nad podażą przy niektórych papierach państwowych i prywatnych, które niejednokrotnie były zakupywane w celach lokacyjnych. Zapotrzebowanie na papiery, emitowane w walucie dolarowej, zmniejszyło się. W końcu okresu tendencja była wyczekująca.

Akcje: Bank Polski 81.50—81—82.50 — 82.25, Kijewski & Scholtze 17.50 — 16.75. Warsz. Tow. Fabr. Cukru 20, Lilpop 11.25, Starachowice 10 — 10.25 — 10.15. Drobne transakcje bez notowań: Modrzejów 3.75—3.50, Pocisk 1.80 — 1.60, Norblin 24, Ostrowiec 30, Węgiel 9.25.

Papiery państwowe: 3% Prem. Poż. Budowlana 39 — 39.50 — 39. Dolarówka 49.50 — 49.90 — 49.55, 4% Prem. Poż. Inwestycyjna w sztukach zwykłych 104 — 103.75 — 104, w pełnych serjach 110.50 — 111, 5% Poż. Konwersyjna 46.50 — 47.50 — 47, 5% Konwersyjna Poż. Kolejowa 41.50, 6% Poż. Dolarowa 58, 7% Poż. Stabilizacyjna 51.75 — 52.88 — 52, odcinki po dol. 500—53.63, 10% Poż. Kolejowa 103.50, 7% L. Z. Państw. Banku Rolnego 83.25, 8% L. Z. Państw. Banku Rolnego 94, 7% L. Z. i Oblig. Komun. Banku Gosp. Krajowego 83.25, 8% L. Z. i Oblig. Komun. Banku Gosp. Krajowego 94, 8% Oblig. Budowl. Banku Gosp. Krajowego 93.

Obroty prywatne: 5% Renta Ziemska 45.85 — 46.75, 8% Poż. z 1925 r. (Dillon) 70, 7% Poż. Ślą-

ska 48 — 48.25 — 47.50, 7% Poż. m. st. Warszawy 43.50 — 44 — 43.75.

Prywatne papiery lokacyjne: 8% L. Z. Tow. Kred. Przem. Polsk. 53.50—53—58.50, 4½% L. Z. Ziemskie 41.75 — 42 — 41.75, 7% L. Z. Ziemskie (dolarowe) 41.25—40—40.25, 8% L. Z. m. Warszawy 42.75 — 43.75 — 43.63, 5% L. Z. m. Kalisza 43, 8% L. Z. m. Kalisza 37.50, 8% L. Z. m. Łodzi 40 — 39.50 — 40, 6% Oblig. m. Warszawy Poż. VI 40 — 40.50, 6% Oblig. m. Warszawy Poż. VIII i IX 38.25 37.75.

Dewizy: Belgja 124.85—124.80, Gdańsk 173.80 (nienotowane) — 173.75, Holandia 360.95 — 361—360.90 — 360.95, Londyn 29.62—29.60 — 29.63 Nowy Jork 6.56 — 6.65 — 6.59, Kabel 6.57 — 6.66 — 6.60, Kopenhaga 132.60 — 132.75 (nienotowane)—132.65 (nienotowane), Paryż 35.03—35.01, Praga 26.52 — 26.51, Sztokholm 153.10 (nienotowane) — 153.20 (nienotowane)—153.15, Szwajcaria 172.95—173—172.95, Włochy 47.

Obroty międzybankowe: Berlin 213.20 — 213.25 — 213.15.

Rynek prywatny. Banknoty: dolarowe 6.58 — 6.66 — 6.56 — 6.57½, angielskie 29.65 — 29.60, niemieckie 211.75 — 211.50 — 211.75, sowieckie 0.93 — 0.95, czechosłowackie 25.90 — 25.75, austriackie 100.25. **Monety:** rubel złoty 4.84½ — 4.80, dolar złoty 9.06½ — 9.03½.

(3.VIII. — 9.VIII).

Łódź.

Dolary Stan. Zjednocz. 6.55, 3% Prem. Poż. Budowlana 39.50, Dolarówka 49.70.

Kraków.

3% Prem. Poż. Budowlana 38—39, Dolarówka 49.50 — 50.25, 4% Prem. Poż. Inwestycyjna 103.75. **Akcje:** Zieleniewski i Fitzner Gamber 6.25 — 6.75 — 6, Warsz. Sp. Ake. Budowy Parowozów I—III em. 5, Elektrownia Okręgowa w Zagłębiu Krak. 8, Cukrownia „Chodorów“ I—II em. 83.

Poznań.

5% Poż. Konwersyjna 46 — 46.50, 8% Oblig. m. Poznania z 1927 r. 92, 4½% L. Z. dolarowe w złocie amort. Poznań. Ziem. Kred. 42, 4% L. Z. Konw. oSTEMPL. Poznań. Ziems. Kredyt. 35.50.

ZASTRZEŻONE PAPIERY

WZBRONIENIE WYPŁAT.

Wydział V Sądu Okręgowego w Warszawie wzbronił dokonywania wypłat:

5% Państw. Poż. Konwersyjna z 1924 r.

Po zł. 50. Nr. 463261 464004 313049 — 313152 3217038 — 3217041.

Po zł. 10. Nr. 662859 1138104 2327001 — 2327021 2327029 — 2327032.

6% Poż. Dolarową z 1919/20. Po dol. 100. Nr. 22141 97816.

7% Poż. Stabilizacyjną. Dol. 500. Nr. 946.

SPROSTOWANIE.

W Nr. 24 w zastrzeżeniach podanych przez Urząd Długów Państwa, mylnie wydrukowano 5% Poż. Konwersyjną na zł. 100 Nr.

428168, gdyż winno być Nr. 4281682.

Wydział I Cywilny Sądu Okręgowego w Łodzi wzbronił dokonywania wypłat oraz wszelkich transakcyj

5% L. Z. Tow. Kred. m. Łodzi.

Na rub. 1.000 Ser. 7 Nr. 32233. Po rub. 500 Ser. 7 Nr. 55279 i 55280.

Po rub. 250. Ser. 7 Nr. 67766, 70250 i 70257.

OGŁOSZENIE BANKU POLSKIEGO.

Bank Polski ogłasza o zagubieniu akcji Nr. 365377. Termin zgłoszenia sprzeciwu do 3.11.1933 zgodnie z art. 8 statutu Banku Polskiego.

(Mon. Pol. Nr. 176, 177, 180 i 181 z 3, 4, 8 i 9/8).

LOSOWANIA

Bank Gospodarstwa Krajowego

Losowanie z dnia 18 lipca 1933.

4% Obligacyj Komunalnych III Em.

b. Banku Krajowego Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkim Księstwem Krakowskim, następnie Polskiego Banku Krajowego, przejętych i skonwertowanych przez Bank Gosp. Krajow.

Serja B. nom. Koron 1.000 przeliczone na zł. 147.80. Nr. Nr. 537 843 1179 1256 1286 2400 2504 2593 2757 3027 3116 3402 4050 4382 4795 5865 5868 5879 6192.

Serja C. nom. Koron 5.000 przeliczone na zł. 739.— Nr. Nr. 3 218 598 928 1336 1569 1646 2453.

Serja D. nom. Koron 10.000 przeliczone na zł. 1478.— Nr. Nr. 207 1073 1379 1506 2033 2148 2685 2808 3000 3002 3397 3454 3728 3943 3982 4390 4484.

4% Obligacyj Komunalnych IV Em.

b. Banku Krajowego Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkim Księstwem Krakowskim, następnie Polskiego Banku Krajowego, przejętych i skonwertowanych przez Bank Gosp. Krajow.

Serja B. nom. Koron 1.000 przeliczone na zł. 165.15. Nr. Nr. 250 276 662 850 1007 1113 1242 1681 1947 2163 2423 2515.

Serja C. nom. Koron 5.000 przeliczone na zł. 825.75. Nr. Nr. 61 296 312 355 376 916 975 991 1174.

Serja D. nom. Koron 10.000. przeliczone na zł. 1651.50. Nr. Nr. 36 129 161 606 823 981 1043 1284 1534 1756 1902 1983 2283.

XII LOSOWANIE

4% Obligacyj Kolejowych

b. Banku Krajowego Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkim Księstwem Krakowskim, następnie Polskiego Banku Krajowego, przejętych i skonwertowanych przez Bank Gosp. Krajow.

Serja II. nom. Koron 200. przeliczone na zł. 52.— Nr. Nr. 318 561 778 1364 1642 1783 1846.

Serja III. nom. Koron 1.000. przeliczone na zł. 260.— Nr. Nr. 247 654 943 987 1374 1401 1931 2890 2973 3037 3063 3698 4114 4235 4845.

Serja IV. nom. Koron 5.000. przeliczone na zł. 1.300.— Nr. Nr. 554 871 1001 1015 1376 1518.

Serja V. nom. Koron 10.000. przeliczone na zł. 2.600.— Nr. Nr. 241 914 1047 1477 1569 2706 2985.

Wypłata dnia 1 października 1933 r.

Pożyczka Premjowa Serbska (Tabaczna) z 1888 r. po 10 fr.

Losowanie z dnia 15 maja 1933 r. Amortyzacja.

Serje: 133 171 335 356 546 668 825 1329 1904 1951 2116 2174 2379 2675 2698 2869 3041 3113 3125 3150 3323 3511 4054 4308 4375 4400 5417 5427 5532 5695 5890 5927 6080 6318 6590 6664 6875 6955 7000 7075 7079 7281 7417 7731 7879 8002 8350 8635 8774 8874 8962 8984 9243 9437 9586 9634 9667 9724 9959 9991.

Wylosowano łącznie 60 seryj, zawierających po 100 sztuk każda. Za każdą sztukę wypłaca się 17 dinarów.

Wvorane:

Dinarów 20.000. Ser. 4148 Nr. 12.

Dinarów 1.000. Ser. 769 Nr. 32

Po dinarów 500. Ser. 593 Nr. 6, Ser. 4261 Nr. 3.

Po dinarów 100. Ser. 1049 Nr. 63, Ser. 5255 Nr. 99, Ser. 5860 Nr. 91, Ser. 6059 Nr. 84, Ser. 6144 Nr. 20, Ser. 6465 Nr. 15, Ser. 6548 Nr. 49, Ser. 6872 Nr. 74, Ser. 8105 Nr. 78, Ser. 9332 Nr. 7.

Po dinarów 50. Ser. 1082 Nr. 15, Ser. 1813 Nr. 67, Ser. 2686 Nr. 95, Ser. 4371 Nr. 40, Ser. 4419 Nr. 18, Ser. 5290 Nr. 68, Ser. 7031 Nr. 19, Ser. 7756 Nr. 10, Ser. 8198 Nr. 57, Ser. 9448 Nr. 16.

Wypłata od 14 czerwca 1933 r.

Kronika akcyjna

Zebrań

29 sierpnia.

Bank Naftowy, Sp. Akc. we Lwowie — o godz. 17-ej w lokalu Banku we Lwowie przy ul. Leona Sapiehy 3.

30 sierpnia.

Warszawskie Towarzystwo Terenowe, Sp. Akc. w likwidacji — o godz. 18-ej w Warszawie w lokalu Stowarzyszenia Techników przy ul. Czackiego 3, w sali Nr. 3.
„Żegluga Polska“, Sp. Akc. w Krakowie — o godz. 12-ej w lokalu Spółki, Kraków Rynek Gł. 19.

31 sierpnia.

Cukrownia „Strzyżów“, Sp. Akc. — o godz. 17-ej w Warsza-

wie w biurze Zarządu przy ul. Krakowskie Przedmieście 17 m. 22.

Towarzystwo Robót Kolejowych i Budowlanych „Tor“, Sp. Akc. w Warszawie — o godz. 18-ej w biurze Zarządu Towarzystwa w Warszawie przy ul. Wiejskiej 21.

„Polski Lloyd“, Sp. Akc. — nadzwyczajne — o godz. 9.30 w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej 130.

„Zabłocie“, Zakłady Chemiczne, Sp. Akc. w Zabłociu ad Żywiec — o godz. 12-ej w kancelarii notariusza Maurycego Czoppa we Lwowie przy ul. Jagiellońskiej 24.

Przerachowanie austriackich premjówek przedwojennych

W jednym z pism niemieckich, zamieszczone zostało ostatnie ciągnięcie z dnia 1 lipca 1933 r. Poż. Prem. Austriackiej Czerwonego Krzyża z 1882 r.

Ponieważ przed wojną premjówka ta była rozpowszechniona w byłych zaborach: austriackim i rosyjskim, a bardzo często zwracają się do Redakcji czytelnicy nasi o sprawdzenie i określenie wartości pożyczki powyższej oraz innych premjówek austriackich — uważamy za wskazane podać do wiadomości ogółu jak takie pożyczki zostały przeliczone w myśl obowiązujących praw austriackich.

Poż. Prem. Austriacka Czerw. Krzyża z 1882 r. opiewała na wartość nom. 10 flor. austriackich, co w przybliżeniu równa się zł. 40.

Przed wojną (w 1914 r.) miała w b. Kongresówce kursową wartość rub. 24 w przybliżeniu więc obecnych zł. 120.

W myśl planu amortyzacyjnego za wylosowane do amortyzacji sztuki wypłaca się dawnych koron 40 t. j. w przeliczeniu na złote **dwie piąte grosza**.

W ciągnięciu wygranych największa i jedyna na 3 szylingi t. j. zł. 3. Następne — od 2 gr. do 20 gr.

W podobny sposób są przeliczone inne premjówki austriackie, których wartość kursowa przed wojną była od stukilkudziesięciu do dwustukilkudziesięciu rubli złotych.

Nielepszy los spotkał węgierskie pożyczki premjowe, wśród których znajdowały się zabezpieczone na hipotecę.

Udział firm polskich w Targach Międzynarodowych w Metz

Izba Przemysłowo-Handlowa w Warszawie podaje do wiadomości, iż na Targach Międzynarodowych w Metz, które odbędą się w czasie od 23 września do 9 października r. b., otwarty będzie również osobny pawilon polski.

Ze względu na znaczenie, jakie posiada dla polskiej ekspansji gospodarczej rynek wschodniofrancuski, pożądanym jest jaknajliczniejszy udział firm polskich w tych Targach. Dotyczy to w szczególności firm, które już po-

siadają nawiązane stosunki eksportowe z Francją.

Warunkiem uczestniczenia w Targach jest nadesłanie w terminie odpowiedniego zgłoszenia. Termin ten został ostatnio przedłużony i upływa z dniem 20 sierpnia. Zgłoszenia kierować należy pod adresem Komitetu Organizacyjnego Pawilonu Polskiego Strassburg, Consulat de Pologne, 10 rue du Général de Castelnau.

Odpowiedzi redakcji

P. Michałowi Bon. w miejscu. Z podanych do sprawdzenia numerów zostały wylosowane do amortyzacji: Poż. Przem. Serbska (Tabaczna) Nr. 8170/80, 2% Poż. Prem. Serbskie z 1881 r. Nr. Nr. 379/41 i 4977/33. Pozostałe niewylosowane i nie nie wygrały. Poż. m. Paryża z 1875 r. sprawdzona została tylko w ciągnięciu

z dnia 5 lutego 1933 r. Tabeli następnych ciągnięć brak, restantów dotychczas nie otrzymaliśmy. Poż. Prem. Panamską sprawdziliśmy do ciągnięcia majowego r. b. włącznie.

P. J. M. w miejscu. Dotychczas nie zostały przeliczone.

PP. B. R., A. S. i L. R. niewylosowane i nie nie wygrały.

BANK

M I E S I Ę C Z N I K
POŚWIĘCONY BANKOWOŚCI I
ZAGADNIENIOM FINANSOWYM

ADRES REDAKCJI
I ADMINISTRACJI:
W A R S Z A W A,
NOWY ŚWIAT 7 m. 39
K O N T O P. K. O. 2.777.

ZAWIERA:

artykuły, sprawozdania, kronikę, przegląd bibliografii i prasy z zakresu pieniążnictwa i kredytu, organizacji i techniki handlowej;

PODAJE:

systematyczny przegląd i oświetlenie wszystkich wydarzeń i zagadnień, mających związek z bankowością i rynkiem pieniążno-kapitałowym w Polsce i zagranicą

PRENUMERATA ROCZNA WYNOŚI 18 ZŁ., PÓLROCZNA 9 ZŁ.,
NUMER POJEDYŃCZY ZŁ. 1,50. DLA PRACOWNIKÓWBANKO
WYCH PRENUMERATA ROCZNA 12 ZŁ. PÓLROCZNA 6 ZŁ.

TREŚĆ: O reformie polskich giełd pieniężnych. Giełda pieniężna w Warszawie. Bank Akceptacyjny Sp. Akc. Towarzystwo Kredytowe m. Warszawy. Zmiana w statucie (ustawie) Tow. Kred. m. Częstochowy. Rozłożenie na raty daniny majątkowej. Z ruchu wydawniczego. Giełdy. Zastrzeżone papiery. Losowania: Listy zast. i oblig. Banku Gospodarstwa Krajowego, Poż. Prem. Serbska (Tabaczna). Kronika akcyjna. Przerachowanie austriackich premjówek przedwojennych. Udział firm polskich w Targach Międzynarodowych w Metz. Odpowiedzi Redakcji Ogłoszenie.